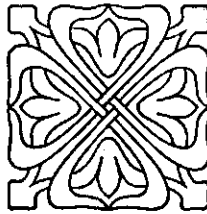

VERSLAG
VAN DEN PROEFTUIN
TE AALSMEER
OVER 1912.

75K=1702

JU 1912 P342

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

Bij het samenstellen van dit verslag mogen wij niet nalaten, het aftreden van onzen medebestuurder, nu wijlen de heer K. Jongkind, in herinnering te brengen, die zich door voortdurende ongesteldheid genoodzaakt zag, ontslag te nemen.

De ijver door hem aan den dag gelegd — ondanks zijne wankelende gezondheid — zijne weldoordachte adviezen bij de pogingen tot reorganisatie van den Proeftuin, hebben in niet geringe mate bijgedragen om den tuin weer te sturen in de richting van het oorspronkelijke doel.

In de vacature, door het aftreden van den heer Jongkind ontstaan, werd voorzien door benoeming van den heer J. Keessen Czn., zoodat het Bestuur op het eind van dit verslagjaar was samengesteld als volgt:

G. W. Keessen, Voorzitter, treedt af in 1916.

P. de Vries, Secretaris, treedt af in 1917.

M. Komen Gzn., Penningmeester, treedt af in 1915.

D. Baardse Dzn., treedt af in 1914.

J. Keessen Czn., treedt af in 1913.

Vastgesteld werden o.a.: 1e. Een huishoudelijk reglement; 2e. een instructie voor den chef-kweeker; 3e. een lijst van werktijden voor het Personeel.

De voorgestelde herziening der statuten kon niet plaats hebben, door onvoldoend bezoek op de ledenvergaderingen.

De Proeftuin werd lid van den Nederlandschen Tuinbouwraad en het Personeel tegen ongevallen verzekerd. De ongunstige toestand der geldmiddelen bij de vereeniging — een niet onaanzienlijk tekort — gebod in het afgelopen jaar de grootst mogelijke spaarzaamheid.

Hieraan is het dan ook toe te schrijven, dat wel belangrijke, doch niet al te kostbare proeven zijn genomen en verschillende werkzaamheden niet zoo konden worden uitgevoerd als met 't oog op den groei en een schoon geheel wel wenschelijk was.

Ook de uitgaven voor onderhoud der materialen, moesten tot het hoogst noodzakelijke worden beperkt.

Nu die toestand, door vermeerdering van het ledental, eene subsidie van de Gemeente Aalsmeer, groot f100.— en eene subsidie van de Provincie Noord-Holland, groot f1000.— voor het jaar 1913 toegezegd, belangrijk is verbeterd, gaan wij met vertrouwen de toekomst tegemoet.

Wij spreken den wensch uit dat, door toetreding tot het lidmaatschap der Vereeniging — contributie één gulden per jaar — de ingezetenen vooral, blijk zullen geven de inrichting op prijs te stellen en dat de Gemeente Aalsmeer en de Provincie Noord-Holland de voor 1913 verleende bijdragen zullen omzetten in eene jaarlijksche subsidie.

Door samenwerking op deze wijze is het alleen mogelijk den Proeftuin te doen beantwoorden aan het voorgeschreven doel:

Te zijn een voorlichter en raadgever voor de kweekers, eene inrichting tot bevordering van de meest intensieven vorm van bodemcultuur in 't algemeen en een demonstratieterrein voor het onderwijs.

Thans laten we de omschrijving der genomen proeven volgen.

PROEF I.

Cultuurproef met verschillende onderstammen bij witte en blauwe seringen.

Deze proef is een voortzetting van de reeds in 1910 aangevangen proefneming. Voor dit doel worden jaarlijks pl.m. 100 witte (*Syringa vulgaris* alba) en 100 blauwe (*Syringa vulgaris*) onderstammetjes uitgepoot, die in Augustus als volgt geoculeerd worden:

25	Marie Legraye	op	<i>Syringa vulgaris</i> .
25	Charles X	"	"
25	"	"	"
25	"	"	alba.
25	Marie Legraye	"	"
25	"	"	"

De proef heeft een tweeledig doel:

- 1e. om te onderzoeken, of de onderstam ook invloed uitoefent op de kleur der bloemen bij 't forceeren, vooral wat de variëteit Charles X betreft, die dikwijls te bleeke bloemen voortbrengt;
- 2e. om na te gaan, welke onderstam voor deze twee variëteiten den voorkeur verdient.

In den winter van 1912—'13 kunnen voor het eerst van elk een 20-tal plantjes geforceerd worden. Aangezien eerst bij het in bloei komen der seringen iets over het resultaat bericht kan worden, kan dit eerst in 't jaarverslag van 1913 vermeld worden.

PROEF II.

Cultuurproef met oculeerhout genomen van *Syringa vulgaris*, variëteit Charles X, welke bij het trekken mooi blauw gekleurde bloemen hebben gegeven.

Het doel van deze proef is, na te gaan of de oorzaak van het dikwijls voorkomen van te bleeke bloemen bij het forceeren van deze variëteit weten moet worden aan het nemen van oculeerhout van seringen, die miskleurige bloemen hebben voortgebracht.

Daarom werden de getrokken struiken, die goed gekleurde bloemen hadden voortgebracht, gemerkt en in 't begin van den zomer bij elkaar geplant. In Augustus zijn hiervan de oogen genomen, waarmee een 50-tal onderstammen zijn geoculeerd. Over het resultaat kan natuurlijk eerst geoordeeld worden, wanneer de planten getrokken kunnen worden. Intuschen bestaat het voornemen het volgend jaar deze proef voort te zetten en uit te breiden, door ook van miskleurige Charles X te oculeeren.

PROEF III.

Cultuur- en bemestingsproef bij seringen.

Deze proef is een voortzetting van de reeds in het jaarverslag 1911 besproken proef met het al of niet in den zomer verpoten van in 't volgende seizoen trekbare seringen van de variëteit Marie Legraye.

Tegelijkertijd werd bij deze planten een bemestingsproef genomen.

Voor deze dubbele proef werden 99 planten van ongeveer dezelfde sterkte op 11 rijen van 9 geplant, terwijl een regel, die in den zomer verzet is, afgewisseld werd met een, die vast is blijven staan.

De proef zag er dus als volgt uit:

I		II		III		IV		V		XVI
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X
X	O	X	O	X	O	X	O	X	O	X

X is verzet, O is niet verzet. I kreeg 80 l. beer. II kreeg 1 pond Chili. III kreeg 1 pond Chili plus $\frac{1}{2}$ pond Kali. IV kreeg $\frac{1}{2}$ pond Kali plus 1 pond Super plus 1 pond Chili. V kreeg 1 pond Chili plus 1 pond Super. XVI kreeg de gewone bemesting (verdunnen koemest.)

Deze bemestingen werden in 2 maal toegediend; de eerste maal einde Maart; de 2de maal bij het verpoten der seringgen in Juli.

Over het resultaat kan eerst bij het trekken geoordeeld worden. Aangezien de trekkas tot einde December voor Chrysanthemums in gebruik was kan de uitslag der proefnemingen niet in dit jaarverslag vermeld worden.

PROEF IV.

Proef met teruggehouden Japanische Lelie's.

Het doel van deze proef is vierledig:

- 1e. om te onderzoeken of deze lelie's een geschikte plantensoort zijn, om 's zomers de leegstaande seringenkassen te vullen;
- 2e. of ze als verkoopsartikel op onze veilingen met voordeel gekweekt kunnen worden;
- 3e. of het geheele jaar door bloeiende lelietakken kunnen geleverd worden en
- 4e. of ze in ieder seizoen met voordeel kunnen gekweekt worden.

Voor deze proef werden 2 variëteiten van de langbloemige Lelie (*Lilium*

longiflorum) gebruikt. Van elke verscheidenheid werden 50 bollen aangeschaft, die tot begin Mei in het Vriesseveen zijn gehouden. Aangezien geen grootere bollen meer te verkrijgen waren, behoefde slechts f 10.— per 100 bollen besteed te worden. Toch verdienen natuurlijk de sterkste bollen den voorkeur, omdat het vooral bij het trekken noodig is, dat een plant over veel reservevoedsel beschikt. Den 13den Mei werden opgepot in potten No. 11:

50 bollen *Lilium longiflorum giganteum* en
50 bollen *Lilium longiflorum formosum*.

Op den bodem van den pot werden potscherven gelegd; voor potgrond werd gewone specie (molm, zand en oude koemest) gebruikt. Om den bol werd zand gebezigd; de pot werd met dezen grond voor ruim de helft gevuld. Deze potten werden daarna op een middentafel in turfstrooisel gekuild (ingegraven) terwijl over de potten een laag droog turfstrooisel werd aangebracht. Later, toen de stengels boven de turfstrooisel uitkwamen, werd herhaaldelijk mest en grond boven tusschen de planten gelegd. Afgesneden werden het in onderstaande kolommen verneide aantal stengels en kelken en tegen de daarnaast genoteerde prijzen verkocht.

Lilium longiflorum formosum.				
Datum	Aantal		Prijs per kelk	Totaal
	stengels	kelken		
19 Juli	5	10	f 0.065	f 0.65
20 "	6	10	„ 0.05	„ 0.50
22 "	6	13	„ 0.025	„ 0.325
23 "	5	10	„ 0.05	„ 0.50
24 "	4	10	„ 0.045	„ 0.45
25 "	5	10	„ 0.045	„ 0.45
26 "	2	7	„ 0.055	„ 0.385
27 "	4	10	„ 0.045	„ 0.45
29 "	2	5	„ 0.045	„ 0.225
	39	85		f 3.935.
Lilium longiflorum giganteum.				
29 Juli	1	4	f 0.045	f 0.18
5 Aug.	4	10	„ 0.045	„ 0.45
6 "	5	12	„ 0.055	„ 0.66
7 "	5	10	„ 0.055	„ 0.55
8 "	4	10	„ 0.065	„ 0.65
10 "	4	10	„ 0.055	„ 0.55
12 "	6	20	„ 0.065	„ 1.30
12 "	10	30	„ 0.075	„ 2.25
12 "	7	20	„ 0.07	„ 1.40
19 "	9	20	„ 0.075	„ 1.50
	55	146		f 9.49.

Bij de *Lilium longifl. formosum* zijn 12 doode geweest en 1 tweestengelige bol, zooals uit de tabel blijkt.

Bij de *Lilium longifl. giganteum* waren 5 doode en 10 tweestengelige bollen.

Zooals uit bovenstaande tabellen blijkt is de *L. l. formosum* het vlugst te trekken wat echter grooter voordeel is in den winter dan in den zomer.

De prijzen waren zeer laag, maar gingen omhoog, waardoor de vergelijking tusschen de 2 variëteiten nog ongunstiger uitvalt voor de *L. l. formosum*. Deze proef wordt het volgend jaar uitgebreider genomen.

Tegen bladluizen werden tabakstelen tusschen de planten gelegd, van tijd tot tijd licht gerookt, terwijl eenmaal gespoten is met tabakswater. Op

1 K.G. tabakstelen werd 10 L. kokend water gedaan; met het aftreksel werden de planten door middel van de pulverisator besproeid.

Het verdient bij het trekken van lilies vooral aanbeveling op de volgende zaken te letten:

1e. Men moet de bollen na aankomst, zoo spoedig mogelijk planten; omdat anders de bollen te veel uitdrogen; hoe korter een lilibol boven den grond blijft hoe beter;

2e. Men moet oppassen, dat de bol niet rot. Als middel daartegen kan men:

a. potscherven op den bodem van den pot over het gaatje leggen, natuurlijk den bollenkant naar boven, anders blijft het water juist in den pot;

b. den bol omgeven met een zuivere stof, b.v. zand;

c. in den eersten tijd een laag droge turfstrooisel over den bol aanbrengen;

d. eenige bodemwarmte geven, die de wortelvorming bespoedigt en daardoor den groei bevordert;

e. aarvankelijk weinig grond boven den bol aanbrengen;

3. Men moet er rekening mede houden, dat de lilies de meeste wortels maakt boven den bol. Daarom moet men, wanneer de lilies gaat uitloopen een laag vruchtbare aarde (veel mest) over de planten aanbrengen.

Ten slotte moet men er rekening mede houden, dat de lilies zich het best in knopvorm laten verzenden. Dit heeft weinig bezwaar, omdat kelken, die tegen het opkomen worden afgesneden, zeer goed uitkomen. Zijn er kelken open, dan moeten de helmknoppen verwijderd worden, omdat het gele stuifmeel de witte kleur der bloembladeren siet en daardoor de kelken minderwaardig maakt.

PROEF V.

Cultuurproef met Chrys. var. „White queen”.

Voor deze proef werden 12 planten gebruikt, die door den heer M. Komen Gzn. zijn verstrekt.

Hiervan werden 6 planten opgepot en 6 planten uitgepot in den volen grond.

Van elke 6 werden 3 op 1 stengel gekweekt, terwijl 3 planten vertakt zijn geteeld.

De beste bloemen zijn verkregen van de eenstengelige planten in potten; de bloemen van de vertakte planten waren kleiner.

Hoewel de eerste kwaliteit bloemen zeer mooi waren, is het geen gemakkelijk te kweken variëteit. Ze maakt verbazend veel zijscheuten en geen mooi stevig blad. Intusschen mag niet vergeten worden, dat 1912 door buitengewoon veel regen, in Augustus vooral, een abnormaal jaargenoemd kan worden. Overigens had de proef op wel wat al te bescheiden schaal plaats, zoodat het wenschelijk is, de proef wat uitgebreider te herhalen.

PROEF VI.

Bestrijding wit in de Rozen.

Hiervoor werden 3 veldjes genomen, die ongeveer gelijk door het wit waren aangetast.

Op veldje I werd Vitiphiline no. 2 (1 K.G. op 75 L. water gebruikt.)

„ „ II „ zeepwater (1 K.G. groene zeep op 20 L. water)

„ „ III „ op de gewone wijze zwavelpoeder op de planten gestoven.

Alle middelen bleken gunstig te werken, hoewel niet buitengesloten is geweest, dat het ontwikkelde zwaveligzuurgas ook op de veldjes I en II niet zonder invloed is gebleven.

De werking van het zeepwater leek ons het best, omdat daardoor als het ware de bladeren gewasschen worden en ook luizen en vuil van de plantendeelen verwijderd worden. Bij de twee andere bestrijdingsmiddelen blijven de stoffen langer op de bladeren liggen, zoodat de verkoopwaarde der afgesneden rozenknoppen en takken daardoor vermindert. De zwavel is zelfs moeilijk van de bladeren te verwijderen en heeft bovendien op rozenknoppen, (vooral die, welke spoedig gereed zijn voor den verkoop) een bleekende werking, zoodat het aanbeveling verdient reeds spoedig bij het uitloopen der rozen te zwavelen.

Zeepwater is gemakkelijk en goedkoop. Voorzichtigheid bij het gebruik is aan te bevelen.

Bij herhaaldelijke aanwending kan te veel zeepwater in den grond komen, terwijl men, om verbranding te voorkomen, het best na den middag kan spuiten, terwijl het ons ook wenschelijk voorkomt, om niet al te sterk glanzende bladeren te krijgen, de rozen met schoon water na te spuiten. In de practijk zal alicht blijken, dat afwisselend gebruik van de verschillende middelen het meest aanbeveling verdient.

PROEF VII.

Variëteits- en cultuurproeven met nieuwe of minder bekende groot- en kleinbloemige Chrysanthemums.

De reusachtige toename der cultuur dezer plantensoort en de belangrijke uitvoer van deze snijbloemen (er ware dit jaar kweekers, die 40.000 planten hebben gepoot of opgepot) zijn voor het Bestuur redenen te over, om op dit gebied proeven te nemen.

Reeds in het Jaarverslag van 1909 is uitvoerig op verschillende zaken gewezen, o.a.

- 1e. op keuze der variëteiten;
- 2e. op een snellere vermenigvuldiging van enkele weinig grondscheuten gevende Chrysanthemums of van nieuwigheden;
- 3e. op middelen ter voorkoming van plantenziekten;
- 4e. op een doelmatige en goedkope kweekwijze.

Jamner genoeg, zal dit verslag slechts onder de oogen van enkelen gekomen zijn.

We zullen deze dingen, die hun belang voor de kweekers nog lang niet hebben verloren, hier niet herhalen, maar nu vooral wijzen op een zaak, die voor het groot aantal kweekers dezer planten van groot financieel belang is.

Elk jaar worden de kweekers afgeloopen door firma's, die nieuwigheden hebben aan te bieden. Vele kweekers koopen dan voor betrekkelijk hooge prijzen dezelfde variëteiten, waarvan de meeste na eenige jaren weer uit de culturen als niet of minder geschikt verdwijnen, dikwijls ook door verkeerde cultuur. Is het niet veel verstandiger één organisatie, die nieuwigheden te doen aanschaffen en deze voor de leden zoo billijk mogelijk ter beschikking te stellen?

Het ligt op den weg van den Proeftuin die nieuwigheden direct van den winner te betrekken; dus veeltijds uit het buitenland. Wel is omzichtigheid gewenscht, omdat niet zelden voor grof geld goede oude maar vergeten var. soms onder nieuwe namen worden aangeboden. Wat dus in het land zelf aanwezig is, dient vooreerst te worden nagegaan en aangeschaft.

Als dus de kweekers met hun wenschen bij den Proeftuin kwamen, zouden ze heel wat geld kunnen uitsparen.

Reeds in 't begin van 1911 was een sortiment van 25 kleinbloemige variëteiten van *Chrysanthemum indicum* aangeschaft. Aangezien een eerste jaar weinig over nieuwigheden kan worden geoordeeld (alleen krijgt men er kijk op, hoe ze wel, en hoe ze niet gekweekt moeten worden) kon dit jaar op uitgebreider schaal deze proef genomen worden. Een flink aantal van de meeste variëteiten werd in den vollen grond uitgeplant op gronden, waarop een laagje versche bagger was aangebracht. Als bemesting werd alleen kunstmest gebruikt, n.l. 1 K.G. Chilisalpeter, 1 K.G. Superfosfaat (14 pCt.) en een half K.G. patentkali (26 pCt. kali) per Rijl. Roede (14², M2).

Een ander veldje werd bemest met 2 K.G. Peru-guano. Het eene veld kreeg dus per 100 R. R. gerekend 15½ K.G. stikstof, 14 K.G. phosphorzuur en 13 K.G. kali.

Het andere veld kreeg: 14 K.G. stikstof, 20 K.G. phosphorzuur en 4 K. G. kali.

Ofschoon aan deze bemestingsproef niet te veel waarde kan toegekend worden, omdat niet geheel dezelfde variëteiten voor beplanting aanwezig waren, meenen we toch te moeten concluderen, dat de eerste bemesting beter was, vooral door zijn grooter kaligehalte.

Een deel der *Chrysanthemums* heeft geleden door den overvloedigen regen in Augustus; het grootste deel stond op goed gedraineerden grond; onder de teellag was een laag van pl.m. 25 c.M. compost (riet, takjes, etc.) in den winter ondergespit.

Het sortiment kleinbloemige *Chrysanthemums* heeft en uit het oogpunt van cultuur en van opbrengst, alsmede van deugdelijkheid voor het gebruik als snijbloem onze verwachtingen overtroffen.

De kleinbloemige *Chrysanthemums* zijn veel gemakkelijker in cultuur dan de grootbloemige.

Het tijdrovende verwijderen van de zijscheuten is bij de eerstgenoemde var. niet noodig, zelfs beslist af te raden. In verband met de vele takken, die ze maken, is een ruime planting aan te bevelen, toch is het niet noodig voor enkele compact-groeiende var. den afstand zoo groot te nemen, als wij hebben gedaan. We hebben de plantjes gepoot op 50 c.M. afstand; een afstand van 40 c.M. is in 't algemeen voldoende.

Hoewel niet gezegd kan worden, dat er variëteiten bij dit sortiment waren, die in de cultuur geen aanbeveling verdienen, willen we hier enkele noemen die ons bijzonder aanbevelenswaardig voorkomen, n.l.:

- Bronze Pagram, (hoog, vroeg);
- Chestnut (kastanjebruin, laag, middelvroeg);
- Florrie Stevens (brons, hoog).
- J. H. Greswold Williams (geel, hoog, middelvroeg);
- Mary Anderson (licht rose, laag, middelvroeg);
- Mary Richardson (terra cotta, hoog, vroeg);
- Merstham Jewel (rosebrons, hoog, laat);
- Merstham White (wit, laag, vroeg);
- Mrs. Sam Nash (rose, laag, middelvroeg);
- Miss Irene Cragg (wit, laag, middelvroeg);
- Quintus (wit, gemiddeld, vroeg);
- Reine des rozes (rose, laag, vroeg);
- Max Owen of Ruhm von Schutz, (rose, laag, vroeg);
- Sunset (geel, gemiddeld, vroeg);
- Sylvia Slade (Cinerariakleur, gemiddeld, middelvroeg);
- Gracie Trower (rose, gemiddeld, laat);

De gemaakte prijzen zijn zeer hoog geweest; de koopers roemden de mooie kleuren en bruikbaarheid der bloemen. Zeer vele planten zijn voor de voortkweeking door de kweekers tegen zoo laag mogelijken prijs verkocht.

We zullen het sortiment het volgend jaar vermeerderen. Bestellingen

daarvoor zijn reeds gedaan. Ook van enkele grootbloemige variëteiten. Van de laatste kunnen we vooral de betrekkelijk nieuwe *Chrysanthemum indicum*, var. *Polyphème* (mooi geel) die we dit jaar het eerst in cultuur hadden, aanbevelen.

PROEF VIII.

Proef met het zaadwinnen van *Violieren* (*Cheiranthus annuus*) var. „*Excelsior*”.

Zoo de lezer-kweeker weet is de groote moeilijkheid bij het kweken van deze snijbloem uit het zaaisel voldoende gevuldbloemige planten te krijgen. Wanneer men met zekerheid op een hoog procent (b.v. 80 pCt.) gevuldbloemige kon rekenen, was de cultuur van bovengenoemde *Cheiranthus* zeker zeer loonend. De verkoopwaarde van enkelbloemige staat tot de verkoopwaarde van gevuldbloemige als 1 : 10. De cultuurkosten zijn gelijk, maar bedragen meer dan de verkoopwaarde der enkelbloemige. Iemand, die dus het ongeluk heeft — en dat gebeurt dikwijls — geen, of bijna geen gevuldbloemige in zijn zaaisel aan te treffen, lijdt verlies. Gewoonlijk koopt men zaad; de laatste jaren winnen verschillende kweekers het zaad zelf met verschillend resultaat.

Men plaatst dan eenige gevuldbloemige planten, rondom de enkelbloemige. Tot nog toe heeft men echter geen stuifmeel in de gevuldbloemige kunnen vinden. In 1911 is door ons getracht of eindelijk aan de gevuldbloemige ook bloemen kwamen die stuifmeel voortbrachten. Daartoe hebben we ze geheel uit laten bloeien tusschen de enkelbloemige in, waarvan we het zaad hebben verzameld en dit voorjaar uitgezaaid. Ongeveer 35 pCt. ervan heeft gevulde bloemen voortgebracht; veel te weinig dus, al hebben we dikwijls nog veel slechtere uitkomsten gezien.

Voor 1913 is nu de volgende proef genomen.

In een smal bakje lang 16 M. en breed 1 M. zijn 8 perceeltjes met violieren beplant, elk door een flinke ruimte gescheiden.

Nadat de grond flink met koemest was bemest (pl. m. 3 H. L. per R. R.) zijn de planten gepoot, die zich krachtig hebben ontwikkeld.

Tijdens den bloei zijn de planten zoodanig behandeld, dat op de veldjes Ia, IIa, IIIa en IVa de gevuldbloemige zijn blijven staan, terwijl deze op de veldjes I, II, III en IV zijn verwijderd. Men meende op deze wijze na te gaan of de gevuldbloemige nog eenigen invloed hebben uitgeoefend op de zaadragers.

Op de veld I en Ia werden de eerste 8 hauwen behouden, daarboven werd de plant getopt.

Op de veldjes II en IIa werden de middelste 8 hauwen behouden onder en boven werden de hauwen verwijderd.

Op de veldjes III en IIIa werden de bovenste 8 hauwen behouden; ten slotte werden om nog rijp zaad te krijgen de toppes verwijderd.

Op de veldjes IV en IVa liet men zooveel mogelijk hauwen tot ontwikkeling komen.

Door deze proef wil men trachten te weten te komen of het tijdstip der zaadwinning of verzwakking der plant door haar veel zaad voort te laten brengen zooals bij IV en IVa op het meer gevuld worden der bloemen invloed heeft. Het volgend jaar kan natuurlijk eerst het resultaat blijken, wanneer de planten bloeien.

PROEF IX.

Bestrijding tegen schildluis in Buxus met verschillende stoffen.

Hiervoor werden in 't vroege voorjaar 5 even groote perceelen ieder beplant met 2 pyramiden, 2 struiken, 1 bontbladige en 4 voetpalm.

Alle planten waren sterk met schildluis bezet.

Bij de keuze der bestrijdingsmiddelen werd uitgegaan van de gedachte, dat de schildluizen mogelijk in den tijd, waarop jonge luisjes zichtbaar zijn 't gevoeligst zullen zijn en dan mogelijk met vrij eenvoudige middelen bestreden kunnen worden.

De 1e bespuiting had dan ook plaats op 29 Mei en de tweede op 20 Juni.

Bij veldje I werd bij elke bespuiting genomen 0,1 K.G. whale oil soap (traanzee) op 10 L. water.

Bij veldje II werd bij elke bespuiting genomen 0,1 K.G. vitiphiline op 10 L. water.

Bij veldje III werd bij elke bespuiting genomen 0,5 K.G. kwassia-hout en 0,5 K.G. groene zeep op 10 L. water.

Bij veldje IV werd bij elke bespuiting genomen 0,5 K.G. zeep op 10 L. water.

Bij veldje V werd bij elke bespuiting genomen 1 K.G. tabakstelen op 10 L. water.

Op al de veldjes was reeds na de 1e bespuiting een gunstige werking merkbaar.

Bij takjes gedoopt in de verschillende oplossingen gaf zeepwater de beste uitkomsten.

Na de 2e bespuiting waren de luizen vrijwel geheel verdwenen, hetgeen vooral 't geval was bij veldje IV en V. Zeepwater en tabakswater kunnen dan ook sterk worden aangeraden en zijn tevens zeer eenvoudige middelen.

Belangrijk voor den handel in Buxus is zeker de vermelding, dat niet alleen de luizen stierven, doch ook de schildjes loslieten en afvielen.

Dit jaar worden opnieuw sterk door schildluis aangetaste exenplaren gepoot en wordt de proef in gewijzigden vorm herhaald.

PROEF X

- a Proef met verschillende rozenvariëteiten.
- b " " " rozenonderstammen, n.l. op Rosa canina en Rosa rugosa veredelde Madame Caroline Testout.
- c Proef met bij de planting lang- en kort gesnoeide Mad. Caroline Testout op Rosa rugosa veredeld.

Uit deze proef blijkt, dat de langgesnoeide Mad. Caroline Testout aanmerkelijk meer bloemen voortgebracht hebben, dan de kortgesnoeide, want bij de vergelijking tusschen deze beide groepen, moet niet uit het oog verloren worden dat van de kort gesnoeide meer struiken zijn uitgeplant.

Van de langgesnoeide zijn 3 maal 46 struiken is 138 struiken, van de kort gesnoeide zijn (4 maal 46) min 10 is 174 struiken gepoot. Van de 138 struiken werden 1779, van de 174 struiken werden 1699 rozenknoppen gesneden, dat is per langgesnoeide struik

$\frac{1779}{138}$ is 12.89 of bijna 13 rozen; per kortgesnoeide struik $\frac{1699}{174}$ is 9.76 of bijna 10 rozen.

De verhouding van het aantal rozen is dus ongeveer als 13 : 10. Het laatste getal voor de kort gesnoeide is zelfs nog iets te gunstig voorgesteld. De verhouding word echter nog heel wat gunstiger voor de langgesnoeide rozen als we beide tabellen vergelijken wat de opbrengst betreft in de maand Mei.

Toen waren van de langgesnoeide rozen 520 en van de kortgesnoeide rozen 31 knoppen gesneden; van Ulrich Brunner werden 6 en van de andere in totaal 35 rozen verkocht, welke 592 rozen te samen opbrachten f 26.75, ruim 4.5 cent per stuk. Dit is op 1 cent na juist de helft van de geheele opbrengst, zijnde f 53.52. In Mei hadden dus de langgesnoeide rozen opgebracht $\frac{f\ 26.75}{592}$ maal 520 is f 23.48 en de kortgesnoeide $\frac{f\ 26.75}{592}$ m. 31 is f 1.40

In deze maand hadden dus de langgesnoeide pl.m. 17 maal zooveel aan geld opgebracht als de kortgesnoeide.

Nog meer dan het aantal legt de tijd, wanneer de rozen afgeleverd kunnen worden, gewicht in de schaal. Dit kan toevallig zijn, maar is het niet; het is regel, dat de prijzen van vroege producten veel hooger zijn.

We kunnen dus zeggen, dat de opbrengst van krachtige langgesnoeide op Rosa rugosa veredelde Madame Caroline Testout het eerste jaar heel wat voordeeler kan zijn dan van overeenkomstige kortgesnoeide rozen.

Nu wordt dikwijls beweerd, dat de in het jaar van de planting langgesnoeide rozen het volgend jaar minder knoppen voortbrengen. Met het oog op den toestand van de struiken aan 't eind van dit jaar deelen we die meening niet, maar het komt ons daarom toch zeer gewenscht voor, dat het volgend jaar wordt nagegaan of deze bewering bij deze proef wordt bevestigd of weersproken.

Algemeen worden in de kassen krachtige struiken van op Rosa canina en Rosa rubiginosa (Sweet briar) veredelde rozen uitgeplant.

Men beweert, dat op rugosa veredelde rozen het niet zo lang uithouden. Men grondt deze meening o.a. ook hierop, dat wil een roos in de kas het lang uithouden, deze zich moet verjongen, d.w.z. dat er krachtige scheuten uit den grond moeten komen, natuurlijk van de veredelde soort. Aangezien de rugosa gewoonlijk hooger veredeld wordt dan de canina, blijft dikwijls de verdelingsplaats van de eerste boven den grond, waardoor deze geen grondscheuten kan maken. Door diepe planting van de op rugosa veredelde struiken hebben we dit echter bij onze proef mogelijk gemaakt. Ter vergelijking is een regel van 45 struiken op canina veredelde Mad. Caroline Testout geplant. Het eerste jaar valt natuurlijk omtrent deze vergelijking weinig te concluderen.

Het resultaat valt eerst op den duur waar te nemen. Bovendien waren de struiken op canina ook minder zwaar, wat bijna altijd het geval is.

Over de waarde als snijroos voor de kas van de variëteit *Ulrich Brunner* wordt verschillend geoordeeld. Ze is ongetwijfeld een roos, die voortreffelijke eigenschappen bezit. Ze maakt mooie, lange, stevige takken met weinig stekels; de knoppen zijn groot, van een mooien vorm en een gewenschte roode kleur.

Ze heeft echter ook leelijke gebreken:

1e. bloeit ze slechts eenmaal, hoogstens tweemaal per jaar.

2e geeft ze veel takken die niet bloeien.

3e wordt het rood der bloemen, wanneer het warm weer wordt leelijk paars.

Dit laatste bezwaar wordt door kascultuur en daardoor vroegere opbrengst wel voor een groot deel ondervangen.

Het resultaat was bij bovenstaande proef niet schitterend, evenals over het algemeen van de andere uitgeplante variëteiten. Toch kan op de uitkomsten van een eerste jaar geen conclusie getrokken worden. Het 2e jaar kan dit beter geschieden.

Bovendien waren de aantallen, die voor de proef gebruikt werden wat klein.

OP CANINA.

- 1 rij Mad. Car. Testout
- 1 rij Mad. Abel Chatenay
- 1 rij Mad. Jules Grolez.
- 1 rij K. A. Victoria.

2 rijen, 45 per rij.

- 4 Pharizäer
- 4 Auguste Combe
- 4 Caroline
- 4 Ex. Mr. G. v. Tienhoven
- 4 Mad. Ravery
- 4 Mildred Grant
- 4 Frau Lilla Rautenstrauch
- 4 Blumenschmidt
- 4 Richmond
- 4 Kon. Wilhelmina
- 4 Hugh Dickson
- 4 Laurent Carle
- 4 Edu Meijer
- 4 Mad. Maurice de Luce
- 4 Viscountess Folkestone
- 4 Farbenkönigin
- 4 Lady Ashtown
- 4 Queen of Spain
- 4 General Mac. Arthur
- 4 Mrs. Theodore Roosevelt
- 4 Lyon Rose
- 4 Mrs E Mawley
- 1 Le progres
- 1 Blanke Martiquat

OP RUGOSA.

- 3 rijen C. Testout (lang gesnoeid)
- 4 " " " (kort " "
- 10 Ulrich Brünner

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	Tot.	f
10 Mei																									10	0.20
13 "																									30	0.60
14 "																									20	0.30
15 "																									34	0.85
17 "																									51	3.25
18 "																									10	1.--
19 "																									40	2.20
20 "																									30	1.20
21 "																									70	2.80
22 "																									30	1.20
23 "																									50	2.75
24 "																									40	1.80
25 "																									40	2.--
28 "																									60	2.70
29 "																									20	0.90

31 "	27	9																							2	2	2	3	3	3	6		55	0.24	
5 Augs.	26	18										1	1												2	1	1	1	3	1	3		57	0.15	
7 "	20	16																							1	1		5	3	1	6		56	0.25	
10 "	27	17																							1	1	3		3	2		3	60	0.18	
12 "	8	11																							1	1		1	1	5	1		31	0.15	
19 "	4	6																							1	1		1	1	7	5	4	35	0.20	
23 "	4	11																							1	2	1	1	3	12	5	1	49	0.30	
31 "	4	11																									1	1	1	1	9	5	66	0.20	
2 Sept.	1	11																									1	1	5	6	5	4	34	0.15	
7 "	13	17																															30	0.20	
12 "	18	22																															40	0.28	
13 "	11	22																								2	2	7	2	8	18		88	0.60	
14 "	3	18																															36	0.20	
28 "	25	45																															80	0.25	
27 "	11	28																															40	0.26	
1 Oct.	17	28																															60	0.28	
5 "	13	29																															50	0.15	
10 "	21	32																															70	0.90	
11 "	11	17																															40	0.48	
14 "	18	19																																51	0.35
21 "	22	27																															60	0.66	
28 "	13	19																															44	0.18	
7 Nov.	11	9																															20	0.45	
60 1699 1779 2 1 17 6 9 7 — 22 15 11 16 7 3 7 19 17 16 34 6 130 12 26 46 28 195 298 278 225 4893 f 63.52																																			

Proef met bemesting van seringen alleen met kunstmeststoffen.

Het zijn niet te weerspreken feiten, dat bemesting met kunstmeststoffen groote voordeelen biedt:

- 1e. spaart het veel arbeidsloon uit,
- 2e. kan men de voedingstof, die men noodig acht, afzonderlijk toedienen,
- 3e. kan men nauwkeurig bepalen, welke voedingstoffen en hoeveel men daarvan geeft.

I. Bij stalment moet men groote hoeveelheden verwerken, om een bepaalde kwantum plantenvoedende stof te geven;

II. Men kan de stoffen niet afzonderlijk toedienen. Wil men dus in hoofdzaak stikstof geven, dan geeft men meteen kali en fosforzuur, ook al zou men deze voedingstoffen niet noodig achten.

III. De hoeveelheden voedende stoffen in stalment zijn zeer verschillend. Die waarde hangt af van de voeding, van het dier, van het strooisel, van de bewaring van den mest en van verschillende andere factoren. Zoo kan men met vrij groote zekerheid zeggen, dat de stalment over het algemeen minder voedende bestanddeelen bevat dan vroeger, omdat de boeren ierkelders maken voor de vloeibare uitwerpselen, en deze voor zich behouden. Aangezien de vloeibare uitwerpselen meer voedingstoffen bevatten dan de vaste is de mest, waarin de ier niet voorkomt armer aan voedende bestanddeelen dan gemengde mest.

Gemiddeld bevat koemest 0.4 pct. stikstof. In 1000 K.G. koemest zit dus ongeveer 4 K.G.; in 4000 K.G., dat dus ongeveer overeenkomt met 1 bok koemest, zit dus ongeveer evenveel stikstof als in een zak van 100 K.G. Chili.

Koemest bevat ongeveer 0.6 pct. kali is 24 K.G. per 4000 K.G. Met 1 zak van 100 K.G. patentkali geeft men 26 K.G. kali.

Met 1 bok koemest, waarvan het gehalte aan fosforzuur ongev. 0.12 pct. bedraagt, geeft men dus slechts 5.2 K.G. fosforzuur. Met een half baaltje superphosfaat van 14 pct. fosforzuur geeft men 7 K.G. We kunnen dus zeggen: Wanneer we 2.5 baaltje kunstmest, t.w. 10 K.G. Chili, 100 K.G. patentkali en 50 K.G. superphosfaat uitstrooien, geven we evenveel mest aan de planten als wanneer we 1 bok koemest geven.

Aan de getrokken seringen, werd per R. Roede is (14 twee zevende vierkante Meter) 1 K.G. Chilisalpeter, 1 K.G. superphosfaat en 0.5 K.G. patentkali gegeven.

Deze bemesting is niet zwaar, maar aangezien ze op nieuwen grond werd toegepast en de getrokken seringen het eerste jaar weinig groeien, kwam ons deze bemesting voldoende voor. Het volgend jaar mag de bemesting wel 2 à 3 maal zoo sterk zijn.

Over de resultaten valt natuurlijk nog weinig te zeggen; eerst na eenige jaren kan blijken, welke voor- of nadeelen aan deze bemestingen verbonden zijn.

Cultuurproef Hippeastrum (Amaryllis).

De cultuur van dit vorstelijk bolgewas is reeds eenige jaren aan den gang en vindt reeds hier en daar navolging. De droge, warme zomer van 1911 heeft blijkbaar een zeer gunstigen invloed gehad op de bloeibaarheid der bollen, zoodat in 't voorjaar 300 à 400 bloeiende planten zijn verkocht,

tegen een prijs van f0.50 tot f1 terwijl nog een 400 bloeibare droge bollen à f0.35 zijn afgeleverd.

Wel is het wenschelijk gebleken, de bollen vroeg in 't najaar droog te houden; daardoor komen ze in 't voorjaar vroeger tot bloei. Om de groei-periode niet te kort te maken is het wenschelijk, dat deze ook niet te laat aanvangt, zoodat het goed is in 't voorjaar de bollen op bodemwarmte te plaatsen en daardoor den groei aan te zetten.

De zomer van 1912, vooral de maand Augustus was voor een goede ontwikkeling der bollen te nat en te koud, zoodat te verwachten is, dat het volgend seizoen er weinig bloeibare bollen zullen zijn.

Het komt ons wenschelijk voor deze cultuur voort te zetten, omdat de bloemen wellicht in aanmerking kunnen komen om op de veilingen verkocht te worden.

Bovendien worden pogingen in 't werk gesteld om kruisingsproducten te bekomen, die sterkere bladeren bezitten of een meer gewenschte kleur, b.v. wit hebben. Het is hier de plaats er nog op te wijzen, dat de mooiste, ronde bollen worden verkregen van zaailingen; het voortkweken door z.g.n. „klisters”, dat zijn jonge broedbollen, die aan de oude ontstaan, verdient geen aanbeveling.

Voortzetting cultuur *Araucaria excelsa* en *Ficus elastica*.

Deze cultuur wordt reeds jaren op den Proeftuin beoefend. Voldoende is gebleken, dat deze plantensoort in Aalsmeer gekweekt kan worden.

Toch moet tevens erkend worden, dat waar deze kamerplant op zoo uitgebreide schaal in de omgeving van Gent in België geteeld wordt, het moeilijk is daartegen te kunnen concurreeren. Alleen als speciaal cultuur kan de teelt van *Araucaria excelsa* rendabel zijn. Toch heeft de beoefening der z.g.n. Gentsche culturen wel beteekenis voor het Tuinbouwonderwijs. Zoo b.v. het stekken en kweeken van *Araucaria's* en *Ficussen*.

Deze stekken worden op een bijzondere wijze gesneden; de *Araucaria's* worden tusschen 2 knopen — de *Ficussen* door de knoop heen afgesneden. De *Araucariastekken* moeten minstens 2 maanden — de *Ficusstekken* 3 à 4 weken in het kweekbed blijven bij een temp. van 70 — 85° F.

Het stek van de *Ficussen* moet in de rusttoestand gesneden worden. Deze rusttoestand verkrijgt men door de moerplanten niet te laat in de kas te brengen en ze daar eenigen tijd droog en niet te warm te plaatsen.

Aangezien de moerplanten wat laat in de kas gebracht zijn, waren de stekken niet best. Toch kan de cultuur van *Ficus elastica* wel rendabel zijn, maar daarvoor is noodig, dat men het niet op al te kleine schaal toepast, zoodat het b.v. de moeite en kosten loont, om in 't voorjaar een broei-bak voor de jonge planten aan te leggen.

De *Araucariastekken* zijn goed geworteld en hebben zich mooi ontwikkeld, maar doordat de gewortelde stekken door gebrek aan ruimte in de kas naar een kouden bak moesten worden overgebracht, zijn juist de mooiste planten door de felle wintervorst, die plotseling begin Februari inviel, verloren gegaan. Hier bleek dus ook weer ten duidelijkste, dat gebrek aan goede kweekinrichtingen, gevolg van gebrek aan geldmiddelen, storend op den gang van zaken inwerkt.

